

Inspel till Strategi för fossilfria transporter

Er beteckning: "Bidra till strategi för en fossilfri transportsektor"

Göteborg 2016-05-27

Svensk Sjöfart är en branschorganisation för svensk sjöfartsnäring och representerar ett 60-tal rederier med verksamhet över hela världen. Den svenska sjöfarten är en del av det europeiska sjöfartsklustret som kontrollerar drygt 40 procent av världshandelsflottan. Mer än 90 procent av Sveriges utrikeshandel går via sjöfarten.

FSS har proaktivt arbetat med miljö- och klimatfrågorna under lång tid och vill därför inledningsvis framföra ett stort tack till Energimyndigheten för möjligheten att komma med inspel.

FSS var den första redareföreningen i Europa att (2009) ställa sig bakom Kommissionens vision om en sjöfart i EU utan negativ påverkan i luft eller i vattnet (**nollvisionen**). Sedan dess har FSS arbetat mycket aktivt med frågan *hur* detta kan uppnås. En första utgångspunkt var att förklara för oss själva och omvärlden sjöfartens roll i ett större sammanhang. På basis av detta arbete, formulerades utmaningen att uppnå nollvisionen som sammanfattas i våra fyra pilarna som försöker illustrera den samlade önskan som finns om en ökad tillväxt och en ökad välfärd. Den tredje pilen visar på det behov som finns på sjöfarten att stödja i detta. Sjöfarten förespås att öka betydligt i en nära framtid för att stödja dels en ökad handel, dels för att än mer komplettera och avlasta övriga trafikslag. Den sista pilen visar på **utmaningen** att samtidigt som sjöfarten skall stödja ökad tillväxt, välfärd och avlasta andra trafikslag, måste nollvisionen uppnås – allt samtidigt som sjöfarten, sjöfartens kunder och samhället i stort skall och måste få vara lönsam.

FSS kom snabbt till slutsatsen att **strategin** för att konkret hantera utmaningen, måste ske genom *delat vetande och samarbete*. En avgörande fråga då är att försöka vara tydlig i vad vi behöver hjälp med. Därför har FSS arbetat fram och publicerat ett antal dokument. FSS har bl.a. publicerat en **forskningsagenda** samt en **forskningsstrategi**, en strategi som uppdateras var 3:e år. Under 2015 tog FSS ytterligare ett steg genom att – igen – troligen som den första redareföreningen publicera en **klimatfärdplan**. Dessa dokument bifogas.

Det konkreta arbetet att klara av utmaningen sker främst i någon av de tre plattformar FSS medverkat i att skapa. Lighthouse för forskning, Zero Vision Tool (ZVT) för industri- och demonstrationsprojekt och Sweship Energy för ökad energieffektivisering ombord på fartygen. Mer information om dessa finns i bilagor och framförallt på respektive hemsida.

Inom ramen för Zero Vision Tool har ett antal unika industriprojekt genomförts. Vi har i Sverige visat att vi i många fall är i absoluta framkant i att pröva alternativa bränslen för fartyg och uppbyggnad av nödvändig infrastruktur. I ett tekniskt perspektiv har visats att sjöfarten klarar av att ta stora steg mot "nollvisionen". Svensk sjöfartsnäring har investerat mycket i detta utvecklingsarbete (bara inom ramen för ZVT ca.200MEUR), men samtliga dessa projekt har också erhållit stöd från EU (inom ZVT ca.60MEUR). Utan detta stöd hade troligen inte projekten blivit av. Jämte fortsatt teknikutveckling, är nästa stora strategiska steg, för att stödja en bredare omställning inom sjöfarten, att utveckla Finansiella Mekanismer. EUs bidragssystem riktar sig främst till piloter eller unika projekt. För att inte utvecklingen skall stanna vid ett antal lyckade pilotprojekt, måste vi skapa incitamentssystem som stödjer omställningen.

Med Finansiella Mekanismer menas exempelvis bidrag, miljö-/klimatlån, riskavtäckningsfonder, beräkningsmodeller och utjämningsmekanismer mellan trafikslagen, skattereduktioner, farleds- och hamnavgifter m.m. ZVT har förmånen att bistå Kommissionen i arbetet att utvärdera EUs bidragsprogram för sjöfarten åren 2012-2015 och ge inspel för kommande bidragsomgång. En mycket viktig fråga och diskussion är då just hur vi i EU stödjer en omställning av sjöfarten som samtidigt stärker EUs konkurrenskraft. Östersjön är ett fokusområde och nyligen gick finska sjöfartsnäring in som partner i ZVT (bilaga). Sjöfarten är internationell

och Finansiella Mekanismer måste utvecklas så att de styr åt samma håll inte bara i Sverige utan också i Östersjön och inom EU. Inom ZVT finns en Universitetsgrupp (JUP Zero,8) vars uppgift är att uppskatta och verifiera den samhällsnytta som uppstår då sjöfarten investerar i alternativa bränslen (se film <http://www.zerovisiontool.com/news/032016/zvt-video-Zero8-assessing-and-verifying-the-benefits>). Denna grupp beräknar att det finns en stor samhällsnytta, exempelvis ett nybyggt fartyg som använder LNG som bränsle ligger den positiva effekten för samhället kring 1MEUR/år.

Energimyndigheten var mycket tidiga i att se potentialen inom sjöfarten, för vilket ett stort tack skall riktas. Inspelet från FSS till det fortsatta arbetet att uppnå högre grad av fossiloberoende inom transportsektorn kan sammanfattas;

- 1) Sjöfarten kan avlasta och komplettera övriga trafikslag och därigenom bidra till att klimatmålen uppnås. En avgörande parameter är då att beräkningarna mellan trafikslagen görs jämförbara och uppbyggnad och underhåll av infrastrukturen inkluderas i samtliga trafikslags externa kostnader.
- 2) Svensk sjöfartsnäring har visat i ett antal världsunika pilotprojekt att vi kommit långt i teknikutvecklingen och att positiva samhällsekonomiska effekter uppnås. Detta arbete skall givetvis fortsätta, men parallellt måste Finansiella Mekanismer (glada morötter) utvecklas.
- 3) Sjöfarten är en internationell näring som Sverige är beroende av. Det går inte att driva igenom regionala särregler. Skall konkurrenskraften för Sverige, Östersjön och EU öka samtidigt som vi uppnår klimatmålen, måste ”glada morötter” utvecklas gemensamt. FSS har konkret bidragit i detta arbete under många år vill ta ett ökat ansvar för detta framgent.

Föreningen Svensk Sjöfart

Hållbarhets-, Forsknings- och Innovationsfrågor

<u>Bilagor</u>	<u>Hemsidor</u>
<i>FSS, Forskningsstrategi</i>	www.zerovisiontool.com
<i>FSS, Klimatfärdplan</i>	www.sweshipenergy.se
<i>ZVT; White Paper (2016)</i>	www.lighthouse.nu
<i>ZVT; Pressmeddelande om Finland</i>	www.sweship.se
<i>Sweship Energy; Broschyr</i>	
<i>Lighthouse; Programbeskrivning</i>	

Zero Vision Tool (ZVT)

Sweship Energy

The Swedish Shipowners' Association

Östra Larmgatan 1, SE-411 07 Göteborg, Sweden

Mobile: + 46 709 93 25 30

www.zerovisiontool.com

www.sweshipenergy.se

www.sweship.se